

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, Mártzius' 24-dikén, 1820.

Spanyol Ország.

A' Párisi Monitör Mártz. 11-dikén semmit se' irt Spanyol Országról. Mások, kivált a' Liberálisok, nagyon is sokat irtak. A' nem Liberálisok közzül a' Journal-des-debats így irt ezen napon (Mártz. 11-dikén) kiadott levelében: — „Azon tudósítások, mellyeket bizonyos Ujságlevelek Spanyol Országról kiadtak, általjában nagyítottak: de azonban a' mennyi igaz, vagy igaznak-látszó találtatik bennük, elég szomorú csak ez is: „Februar. 23-dikén még mind ágyuztak az insurgensek a' Cortadurára; 's két Ujságlevelek erősítik, hogy ezen kemény erősség már az insurgensek' kezében volna, melynek eszszerént Febr. 24-dikén kellett volna megtörténni. De ha így volna is a' dolog; ez által maga Kadiks még nincs' elfoglaltatva; ennek magának is kemény bástyái vagynak, 's az a' földnyelv, mellyen a' szároz felől Kadiksba be kell menni, csak nem fél órát tart, felettébb keskeny, 's a' Királyi hajós sereg két felől ágyuzhat reá. A' Rigo' mozdulásairól semmi bizonyost nem tudunk. A' Bordeauxbeli Liberális Ujságlevelek háromféleképpen irtak felölle. Egygyik azt mondja, hogy Gen. Odonel, minekutánna az alattavalók közzül Rigóhoz sokan által pártoltak volna, ez által megverettétven, Antequerában megállapodott, és ez (t. i. Rigo) azután Grenada felé tovább nyomult. A' másik azt erős-

siti, hogy Rigo Febr. 22-dikén Antequerán általmenvén, onnét a' Ronda hegyek felé folytatta útját. A' harmadik szerént Ecija felé tart, melly város Cordova és Sevilla között esik. Ha a' földkártyára vetjük szemeinket, egyszerre látjuk, hogy ezen mozgások egymással nem egygyeztetethetnek-meg. A' ki Antequerából Ronda felé útozik, háta megé hagyja Grenadát. Ha Rigo Ecija felé vette útját, ez annyit tesz', hogy a' Guadalquivir megett a' Nieblai hegyek közt keres magának menedéket. Leghitelesebbnek tarthatjuk, hogy az ő ármádájának maradványa különböző úton fut. A' mi Minát illeti, hogy ő már néhány városokat, néhány magazinumokat 's egy fegyveres házat is elfoglalt volna, e' csak az ő, még Frantzia Országban tartózkodó barátjainak szemtelen költeménye. Még csak a' Spanyol Országból jövő Országút se' foglalta-el, mint erősítettetett volna; különben hogyan érkezhetett volna meg Párisba a' Mártzius' első napján Madridból hivatal szerént való tudósításokkal útnak indított Kurir? Hasonlóképpen megérkezett a' Februarius' 29-dikén kijött Madridi Ujság is. Sem ebben, sem a' hivatal szerént való tudósításokban nem tétetik emlekezet sem a' Kataloniai, sem az Arragoniai, sem az Asturiai támodásokról. — „Hanem azonban, a' mi a' Corunnai lázzadást illeti, e' már csakugyan kétségbehozhatatlan dolog. A' Cortesek' Constitutzióját, a' tisztviselő karok-

)

nak minden ellenmondásaik mellett is proklamálták a' nép és a' katonaság; véromlás is történt. A' Kurir, kinek Santanderből Aprilis' 28-dikán Madridba meg kellett volna érkezni, kimaradott, 's haszintén semmi hivatal szerént való tudósítások nem érkezhettek is, még is csakugyan tudni lehetett a' közönséges hírből, hogy már valamint Santander úgy Ferrol is a' Corunna' példáját követték légyen. Don-Juan-de-Serenóhoz parancsolat ment Madridból, hogy minden mozdulható hűséges seregeit magához vévén, Corunna ellen induljon. A' Nemzeti őrző sereg Fő Kommandánsa maga elő-segéllette a' Gallitziai revolúziót. Eddig Santiágo is gyaníthatóképpen kaput nyitott az insurgenseknek. Ez ellen is hűséges seregek rendeltettek. A' Gallitziai insurgensek' Junta'ja' Elölülő-jévé, Agar Ur, a' Cortesek' idejebéli Országlószéknek egygyik tagja, nevezett-ki. Ezen Junta már organizálta a' Gallitziai Nemzeti Militziát. A' Corunnai insurgensek nagy mérséklettséggel való czélzást nyilatkoztattak-ki, melly szerént a' Madridiak még meg nem szüntek reménleni azt, hogy ez a' közönséges fel-lázadás, melyből a' Király és királyi Familia ellen semmi gyűlölség ki nem látszik, egygyezés által még lecsendesí-tethetik."

Itt következnek azon Liberális tudósítások közzül is némelly darabok, melyeket a' Journal-des-debats ezen cik-kelynek elején nagyítottaknak nevez, 's a' melyeket nagyobbadon a' Bordeauxban nyomtatódó Ujságlevelekből vettek a' Párisiak: — „Ezek szerént még most is Grenada felé folytatná Rigo az útját, 's minthogy nagyon szöknek hozzá az Odonel' katonáji, tehát ez csak meszszi-rol kíséri az insurgens sereget. A' bizonyos,

hogy Rigo Febr. 22-dikén Antequerán útozott által. Az is bizonyos volt, hogy 23-dikban még ágyuzták az insurgensek a' Cortadurát, (Párisban Mártz. 10-dikén szárnyra kapott az a' hír, hogy az insurgensek ezen erősséget megvették 's ily módon már most egyenesen magát Kadiksot is szorongathatják ágyugolyobis-kaik által. Némellyek már kapituláltatták is a' várost.) — Gallitziában nem csak az a' Strázsamester, a' ki Porliert elárulta, hanem az ő ítélőbiráji is a' nép' dühössé-gének áldozatjaikká lettek. Mina, 2000 emberekből álló sereget organizál a' Bas-tan völgyében, 's egy ideigóráig való Országlásnak láburaállittatásában is foglalatoskodik, a' melly Navarrán kívül Biskáyá-ra is kiterjeszse foglalatosságait.

Ugyan ezen Liberálisok beszélnek továbbá: „Hogy az Andalusiai revolúzió naponként erőssödik; Algesirás, Tariffa, Xeres, és Malaga a' Constitúziót prokla-málták; azon insurgensek, kik a' fő ve-zérrel Quirogával Leon szigetén marad-tak, öt személlyekből álló Juntát állitot-tak-fel, a' kik ezek, Marquis d' Urena, a' Leoni Pap, Posta-igazgató Solis, egy Prokurator, 's Alcala Galiano (az Admi-ralis' fija), a' ki egyszersmind Fő Titok-nok is; Rigo, Antequerából Cordova felé fordult, mint gondolják azért, hogy Madridnak akar nyomulni; Freyre elhi-vattatott ugyan az ármádától, de se' Gi-ron se' Ballastéros fel nem válolták a' ve-zérséget, mellyel megkináltattak; a' Gre-nadai Fő Kapitány Eguija, mint mond-ják, a' Rigo' közelgetésekor a' várost oda hagyván a' Status' foglyait mind el-vitte; Gallitziában Febr. 21-dikén prokla-máltatott a' Constitúzió; a' tisztek mind gála formaruhába öltözködvén 's az ágyu-zók' Kommendánsa által vezettetvén, Ve-negáshoz a' Fő Kapitányhoz mentek

's azt kívánták tőle, hogy proklamáltassa a' Constitutziót, mellyet ő megcselekedni nem akarván, tudtára adták néki a' tisztek, hogy, mint fogoly, a' szállásán fog maradni, mellyet a' nép és katonák hallván, így kiáltoztak: *Éljen a' Constitutzió!* — a' Junta pedig azonnal által vette az igazgatást; Santanderben 28-dikban ment véghez a' revolutzió; Oviedóban is véghez ment, de nem írják, melly napon. Castropolban (Asturiában) nem kis elvetemedéssel ment véghez. Minthogy Santiago-de-Compostella késedelmezett a' felkeléssel, oda katonák küldettek; a' nép kiásta a' Porlier' elsenyvedett tetemeit, hogy tisztességesen eltemettesse; az annyát, ki Corunna mellett egy klastromban tartatott, pompával vitték-be a' városba; mondják, hogy a' Kataloniai Fő Kapitány Castannos tudtára adta az Országlószéknek, hogy ott sok titkos özsze gyülekezések tartatnak, melyre nézve ő a' csendességért nem kezeskedhetik, az Arragoniai Kapitány Marquis Alazán pedig maga Madridba ment, hogy tudósítást tegyen a' dolgoknak állapotjáról; mondják, hogy Saragossában a' katonák azon piaczon, melly előbb a' Constitutzió piacának neveztetett, hanem későbbre ezen névnek helyébe Ferdinandus tétetett vala, ezt most letörölvén ismét az elsőt tették volna fel, 's a' politzia' embereire, kik azt vissza akárták tenni, reájok lövén, három embert megöltek volna; a' hir Arragoniát Mártz. 1-ső napjára közönséges felkeléssel rettegettette; Valencziában Nebo's nevü Guerillavezér 400 embert gyűjtván maga mellé, ezekkel Rigóhoz akarja csatolni magát 's több effélék — hanem a' többit hagyjuk a' jövő Ujságra — addig megvalósághatnak, vagy egészszen elenyészhetnek.

Nagy Britannia és Irlandia.

Irlandiában, nevezetesen Galway, Mayo, és Roscommon Grófságokban napoként nevedik a' népzúgás; 's mint-hogy a' nyughatatlankodó parasztok 500-ként sőt 1000-ként is csavarognak ide 's tova, tehát a' mennyi polgári katona, militia, és önkéntvállalkozó fegyveres ember kiállhat, a' most mind mozgásban van. Nevezetesen BIRR nevü várost vették nagyon czélba a' nyughatatlanok, annyira, hogy éjjel nappal minden fegyverfogásra alkalmas polgár készen állani kéntelenítettik; Lord Rosz no gyon ki van tétetve a' veszedelemnek, minthogy azt tartják felölle a' lázzasztók, hogy az Országlószéknek nagy barátja; ezen Lordnak háza egészszen sánczokkal van körül véve, hanem általjában az egész várost fenyegetik a' Páutlikás-emberek, kik, mint hirlelik, már a' katonasággal is özsze csapni mérészlettek, melyre nézve, mint gondolják, a' támadási törvény minden órán ki fog hirdettetni.

Most egész Nagy Britannia felelevenült; a' választások tüzesen folynak. Hunt is Képviselővé akarja magát választatni; Preston városának ajánlotta magát mint Candidatus; a' Radikálisok nagy pompával, zászlókkal és muzsikával, vitték-bé oda.

Azon Palin nevü tagját az özszeesküvésnek, kinek kézhezvaló szolgálataért nagy jutalom ígértetett, még meg nem találhatta a' Politzia. — A' Toweri fogház' kapuja előtt, hol eddig 10 emberből állott a' strázsa csoport, most 60-ból áll, azért, hogy az özszeesküvésnek 8 nevezetesebb tagjai, kik között van nevezetesen Tieslewood, 's a' kik Felsegárulással vádoltatnak, ide vagynak záratva. Azólta, hogy ök ide vitettek,

a' Tower' főbb kapuja szüntelen bezárva tartatik. — Négy, mint gyilkos, úgy vádoltatik. — A' híres Preston is az elfogattattak közt van.

Frantzia Ország.

A' Követek' kamarájában Mártzius' 7-dikétől fogva mind csak az affelett való vetekedés folyt, hogy megerössítsék-e a' Ministerek által a' Személyes szabadságnak egy ideigleendő megszorítására jóvállott törvényt? Még 9-dikben is folyt ez a' vetekedés. Sok fontos beszédek tartattak. — Itt következnek a' Belső Minister beszédéből, melly a' 23-dik számú M. Kurirban félbe maradt még némely kifejezések: — „Afféle hírek is terjesztettek-el, hogy mesterkedések volnának munkába vétetve, mellyek a' Királyi Ház' jusainak megtámogatására czéloznának, 's a' mellyeknek Austria, Pruszsia, és az Oroszbirodalom is segéllői volnának; az efféle híreket pedig nem a' legtudatlanabb nép közt terjesztették-el: a' parasztok között ellenben már afféléket is beszéltek, ma, hogy Napoleon Spanyolországba kiszállott, holnap, hogy Amérikába szállott-ki. Most a' Rénus mellett támadandó hadakozásról, majd a' Spanyol Ország' segicségére küldendő Frantzia seregekről, majd ismét némelly Frantzia Departamentekben kiütött lázzadásról volt szó. Sok helyeken veszedelmes jövendelések profétálások hallattak; a' Princzek' halála és a' Királyi Familiának elenyészése az 1820-dik esztendőre előre beszélletett; az utóbbi Országglási jelek, emble mák, sok helyeken elutogattak; 's ezen Országglásnak visszaterése éneklések által a' köz nép' elméjében felelevenítettett, annyira, hogy ezen lázzasztó énekek az Országglószék ellen szolgáló valóságos fegyvereknek tartathatnak. A' katonaságot az által pro-

bálták elcsábitani, hogy a' Monsieur de Rocher (a' Kösziklai Ur; Napóleon) egészségiért való ivásra buzdították. Egy szóval most is azok a' beszédek 's titkos mesterkedések hallattatnak és szemléltetnek mindenütt, mellyek 1815-ben Mártzius' 20-dikának közelgetése felé hallattattak és szemléltettek. — (Ezen nevezetes Oratori beszéllgetéseket a' jövő Keddi M. Kurir még elé fogja venni.)

Pruszsia.

A' Német Országi Radikális tanuló ifjakat illető Aktákból kivonatott jegyzéseknek folytatása: —

Melly tüzesen iparkodtak ezen ifjak a' magok' principiumjaiknak terjesztésén, bizonyosságul szolgálhat ennek, ugyancsak a' feljebb említett kereskedő-tanulónak egy hasonló gyermekbarátjához Sept. 1-ső napján 1819-ben ir'tt levele, melyben egyebek közt ezeket is mondja: „Mi annak az oka, hogy az én szavaimnak a' Nem-turnirozóknál foganatja van; ezeknél foganatos az én beszédem a' köz ügy eránt. Lásd, a' kézmivesek vezettetni és hajtogattatni engedik magokat.“ — Ugyan ez ugyan ahoz Oktober' 2-dikán: „Ecsém! mindenütt jól mozog a' dolog! Olvasd csak a' mai Ujságleveleket; Lásd hogy folynak a' dolgok Angliában; Lásd mit végeztek a' rosszak a' magok utolsó kétttségbeesésekben Német Ország eránt, azért, hogy még egy kevés ideig fennállhassanak. A' rosz lelkieméret üzi őket, 's csak a' holnapot tartják szemek előtt, pedig a' melytől félniek kellene. Hanem ezen ügy nékem az utolsó 's legrettebb tusakodásra való előkészületnek látszik lenni; de az Ur vezérleni fogja az övéit. Ecsém! mindenütt mozog a' nép! te bizonynyal részese vagy az én érzése-

imnek. Mi nagy dolgokat érzünk előre. De imátkozzunk, hogy ismét kis szívüekké ne legyünk.“ — Ugyan ez ugyan ahoz Okt. 21 -dikén: „Ezen egész dolog bizonnyal csak nagyobbhoz való előkészület. A' holnapi nap az, a' melly után való esdeklésünket mi igen szép énekekbe lélekzeljük-be. Legyen bár! tánczoljon bár sirhalmainkon a' szabad nép!“ — Ezen gyermekek elvadultsága annyira ment, hogy a' hadakozás' inségeit is ohajtanák, csak célzásaiknak elérését remélhetnék. — „Jól mondod (így szoll a' felhozott ifjú ugyan azon levelében), hogy nekünk csak hadakozás és külső elnyomattatás használhat.“ — Ekképpen szollott Z... nevü Primanus is egykori mérgében: „Inség és halál lesz' ennek a' következése elől hátul“ — így szollhatna valaki. Megeshetik: de sokszor véghez vitt már a' legrettenetesebb inségek közt való kécségbeesés sok oly dolgot, mellyet addig a' legnagyobb iparkodás végre nem hajthatott. Csak egyszer a' hadakozás elkezdődne, akkor tudnók, hol állunk. Várokozzunk, de szüntelen készen állva várokozzunk.“ — Efféle elragadtatásokkaal vannak tele énekeik is mind, de ezeknek ideiktatására nincsen helyünk. — Jól kifejezte M... nevü Oskolatanitói Candidatus ezen Radikális mesterkedéseknek mivoltát, egy barátjának emlékeztető könyvébe be-ir'tt szavai által: „Ha a' mi munkánk (úgy mond) tudniillik a' Világnak megújítása, emberi kéztől való, úgy füstbe fog menni: ellenben, ha istentől való, ki fogja megakadályoztatni?“ — Mikor az Akták kihirdettetnek, ki fog belölk nyilván tettzeni, hogy az ő Egygyesületeiknek plánuma oda célzott, hogy valamint közönségesen Német Országnak, úgy különkülön a' magános Német Státusoknak Egyházi és Polgári állapotjokat is

egészszen megváltoztassák. Az egész Országnak egy, Egygyetlenegy Respublikai Constitútziót akartak adni. Ki-tettzik ez nyilvánossággal az ő vallástételeikből, mellyek a' kikérdeztetéskor jegyző könyvekbe irattattak, 's a' mellyek közzül némelyleknek summázatja itt következik: — (Az itt következők mind a' mult esztendőben a' fel-tett napokon készült jegyzőkönyvekbe ir'tt feleletek) — M... nevü tanuló Május' 1 -ső napján: „Én ezen tárgyról egyegy magánossal beszéltem, és mi mind megegyyeztünk abba, hogy a' nemzeti (népi) életre nézve egy Német Szabad Státus legjobb lenne. — D.S... Máj. 15-dikén: „Mi a' mi társaságos beszélgetéseinkben a' Státusra és a' Constitútzióra nézve minnyájan úgy itélünk, hogy csak egy Szabad Státusban lehet elérni minden kívánatot, a' mit általában valamely Státusban keresni lehet. Bár melly készek voltunk is mi arra mindenkor, hogy valamely más okos tudományt kaphassunk, még is soha, ámbár sok ellenvetések tétettek ellene, valamely ellenkezőről soha meg nem gyözzethettünk. Ebből következett célzásunk a' volt: Hogy azon állapotnak, mellyet legjobbnak lenni találtunk, végezetre lejendő megszerzésén dolgozzunk. — B... nevü tanuló Május' 21 -dikén: „Többire mindenek megesmerték köztünk azt, hogy egy Szabad Státus legyen a' legigasságosabb Országlási - alkotmány (Constitútzió); gyakorta beszélgettünk az egyegy magános Státusokban fenn-álló intézetekről is, 's az ezen beszélgetésünkből következett resultatumokat le is írtuk 's az azutánni gyűlésekben ismét elévet-tük. — B... Jun. 1 -ső napján: „Másoknak nyilatkoztatásaikból hoztam-ki azt, hogy a' Bibliái tárgyakról való beszélgetések politikai tárgyakra is alkalmaztat-tak, 's gondolom, hogy az Egygyesület'

tagjai a 'Státus' Constitúziójáról valamely Ideálét, valami rajzolatot formáltak 's annak munkabavéttetésén is iparkodtak, ámbar, a' mennyiben én e' dolgról ítelhetek, sokak találtathattak köztök olyanok is, kik meggyözödvé voltak affelől, hogy ők bajosan fogják életben megérni egy ily Constitúciónak behozattatását. Gondoltam, hogy némelly magános nyilatkozatásokból azt hozhatom-ki, hogy egy Szabad Státus' említett Ideáléjának talpkövét a' Szabadság és Egyenlőség tennek, és hogy a' mi név szerént Német Országot illeti, reá nézve hasznosnak tartassék az egy Státussá való összszecsatolódás. Egyegy magános Feketének nyilatkozatásából azt kellett kihoznom, hogy közzülök sokak úgy íteltek 's ítelnek még most is, hogy a' népet az afféle gondolatoknak (ideáknak) megfogására el kellessék készíteni, hogy a' Monarkhiáknak az Uralkodók' hatalmának megszorittatásán iparkodjanak, 's ezen módok által a' célba vétetett Szabad Státusnak elhozásán dolgozzanak. N. N. nékem azt monddotta, hogy egy Szabad Státust a' mostani környülállások között fellázzadás által lábra állítani csupa lehetetlenség legyen: hanem inkább a' Rendeknek behozattatásán kellene iparkodni, ezeknek mind többtöbb munkásságot szerezni, 's ekképpen a' Fejedelmek' hatalmát úgy öszszeszorítani, hogy ezeknek részéről többé a' Szabad Státus' behozattatásának útjába semmi akadály ne tétetődhessék; a' népnek erkölcsi megjobbittatása is hasonlóképpen a' Szabad Státus' előmozdittatására szolgáló eszközök közzé tartozik. — Candidatus L.... Jul. 23 - dikán: „Az Egygyesületeknek célzásaik egy megváltoztatott polgári Constitúciónak elhozattatására voltak intéztetve, még pedig oly határozással, hogy legelőbb is a' i

Nagyherczegségbe vitettségbe egy közönséges nemzeti képviselő, hanem mindjárt az után arra intéződjék az iparkodás, hogy egész Német Ország' polgári állapotjának más forma adattassék. Ezen utolsó iekintetben, mint megtudhattam, emez Egygyesületnek tagjai nagyobbadon egy értelemben voltak azeránt, hogy Német Országot egy közönséges Szabad Státussá kellessék tenni. A' mi az ezen célzásoknak végrehajtatássokra szolgálható 's már elővétetett eszközöket illeti, ezekre nézve csak ennyi esett tudtomra, hogy a' H....i Státusban tartatott közönséges gyűlések emez Egygyesületnek tagjai által vétettek munkába, melly foglalatoskodásban ők oly móddal éltek, hogy magánosan egygyik vagy másik, ahozképpest a' milyen öszszecsatolódása ebben vagy amabban a' közönségben volt, az Elöljárókhöz, vagy a' Paphoz menvén, őket arra kérték, hogy az alájok tartozó közönséget gyűjtsék öszsze, a' melly gyűlésekben osztán az Egygyesületeknek jelenlévő tagjaik a' magok plánumjokat előadták 's a' közönségeket az abban való részesülésre nogatták. A' J....nai társaság is, (melynek ezen Candidatus is tagja volt) feltette vala magában, hogy ezen útat módot kövesse. — G.... nevü tanuló Augustus' 23-ikán: „Én nem vagyok a' Feketé' Egygyesületének tagja, következésképpen annak foglalatosságairól tulajdon tapasztalásomból semmit nem is mondhatok. Csak a' K.... nyilatkozatásaiból esett értésemre az, hogy az Egygyesület' célzása a' legyen, hogy Német Orzágnak Egységet adjon, 's belölle egy Szabad Státust csináljon. — Candidatus S...., Aug. 23 - dikán: — „Az M....béli Egygyesület' célzása, mint nékem N. N. nyilván monddotta, a' Német Fejedelmeknek megbuktattatása volt. — Ugyancsak Candidatus L...., ugyan ez napi jegyzökönyvben: „Nékem A...., 1818-

ban Sz. Mihály napkor azt mondta, hogy ötlet a' Heidelbergai öszszegyülekezések arra a' gondolkodásra vették, hogy Németország egy Közönséges Respublikává tetteve fennállhatna." — Maga pedig ugyan ezen A... nevű tanuló a' Sept. 25-dikén készült jegyzőkönyvben ezeket vallotta: „Czélzásunk a' volt, hogy valamint az Universitásokon a' tanulóknak a' tartományok szerént való különbözése megszűnt, úgy, ugyan ezen különbözés Német Országra magára nézve is eltöröltésék, következésképpen, hogy Németországnak külömbkülömb tartományai egy Egészszé tétetődjenek; abba is megegyeztünk, hogy tanulási esztendeinknek eltelése 's a' mi polgári állapotokra lett által lépésünk után, ezen plánumom egész iparkodással dolgozzunk. Valóban a' volt ohajtásunk és akaratumk, hogy Németország jövődöben, az ö mostani részekre való oszlása eltöröltetvén, csak egy Egygyetlen és Megoszolhatatlan birodalmat tegyen, 's a' mi czélzásunk az ezen de csak szó és irás által való munkálódás volt. A' mi Német Ország' Státusa' formájának talpkövérol való ideánk közönségesen az Egység volt: hanem az eránt, hogy ezen Egységet, Monarkiai, Respublikai formába-é, vagy más egyéb Ország-lási formába helyheztesük, még semmi határozást nem tettünk. Én, nem annyira ezen gyüλέsekböl mint egyéb másokkal való beszélgetésekböl arra a' meggyözödésre jutottam, hogy a' Respublikai Ország-lás, valamint közönségesen úgy különösen Német Országra nézve is, legelébbvaló, és valahai behozattatása legkivánhatóbb volna. G... és D..., Német Országot egy Respublikai testnek lenni ohajtották, úgy, hogy minden Territorialis Uralkodás megszűnnyék: hanem az Országot és időt még nem tartották elég megér'ttnek lenni

arra, hogy a' Respublikai Ország-lás hirtelenséggel behozattassék, hanem a' lépésenként való menetelt jóvallották, úgy, hogy a' Képviseleten fundálódódó Monarkiai Ország-lásból fejtődjék-ki a' Respublikai Ország-lás, melly szerént az ezen kifejtődésre megkivántató időt 's az akközben előfordulható környülállásokat ök, még most felvetni, sem szükségesnek sem lehetségesnek lenni nem találták. J...ban is jónak találtatott az, hogy a' Respublikai ország-lásra való általmenetel ilyen Közép - ország-lás' segedelmével essék-meg."

Ujabb Ujságok.

Spanyol Ország. — A' ma kezünkhöz jött Ujságleveleink is erőssitik, hogy Gen. Freyre a' vezérségböl való elbocsátatást megnyervén, 's azt se Giron se Castannos fel nem válolván, végre Don Espagne rendeltetett helyébe.

A' Párisban Mártzius' 15-dikén kijött és így legújabb Monitör még kétségbe hozza azt, hogy az insurgensek Cortadurát elfoglalták volna, — hanem azt már most ö is megvallja, hogy a' Cortesek' Constitutzióját Gallitziában nem csak a' katonák, hanem a' nép is elfogadta; a' népnek kétharmad részéről mondja, hogy megegygyezett benne; a' Junta meghívó proklamátziót intézett a' néphez, de a' népkatonaság (militzia) még ekkor se' nyilatkozattatott volt ki, hogy mire határozta magát. — „Ferrolban nagy rendetlenségekre vetemedett a' fellázzadott nép. — „Madridban a' Király' parancsolatjára a' K. Princz Don Carlos Elölülése alatt, Direktoriális Junta állittatott-fel. — „Madridban már ekkor (Mártz. 2-dikán) tudták, hogy Min a' megérkezett a' Spanyol földre: csak iparkodásainak resultatumairól nem tudtak még semmit.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

E r d é l y.

N. Enyed, Februarius' 12-dikén: — Ezen helység is háládatosan lefizette azt, a' mivel minden józan polgár tartozik az Uralkodó Felségnek — feltettzván az a' nap, mely minket Felséges Monarchánk-nak születésére, élete fennmaradására és így egyszersmind kötelességünkre emlé-keztetett, először a' R. Catholicum tem-plomban tartatott Szent Mise és buzgó kö-nyörgés, mely alatt egy osztály az Fő Herczeg József Lovas Ezredéből, Svadro-nyos Kapitány Beretzky János Urtól kiál- lítottva, vitte véghez a' katonai parádét.

Ez után a' Ref. templomban tartatván közönséges Istenisztelet, a' hol a' tanuló ifjuság énekkel és muzsikával köszöntvén ennek a' napnak Innepét — Ref. Pap T. Szász Lajos Ur egy igen fontos munkát mondott ezen igasságról, hogy „boldog az a' nép a' hol az igazak uralkodnak.“

Délben az itt fekvő szép Lovas Re- gementnek nagy érdemü Oberstere Gróf Cerbelloni, ezen napnak tiszteletére fé- nyes ebédet adott, a' melyen a' N. Vár- megye, Collégium, és Város részéről so- kan jelen voltak. Maga a' nagy érdemü

Gróf és Oberster Ur példájával ment elől a' buzgó kívánságoknak kifejezésében és a' hiveségnek megbizonyításában. Boldog az az Uralkodó, a' kiért annyi hiv pol- gárnak szive buzgón ver.

* * *

Egy Anekdota, Minaról, az An- glus Ujságlevelekből: „Minára, azalatt míg Párisban tartózkodott, a' Spanyol Kö- vettség nagyon vigyáztatott. Egy szép ifjú Spanyol asszonyszemélyt szállított- be ugyan azon házba, melyben Mina lakott. Az ifjú személy jól megfelelt fogadásának, jól vigyázott, de jól is megjutalmaztatott a' Követ által. Minával nem csak megismer- kedett, hanem talám keletinél is jobban megismerkedett, annyira, hogy ő is el- ment Minával Spanyol Országba, a' nél- kül, hogy Párisban valakitől búcsut vett volna.

Idő-Járás. — Bécsben nem emlé- keznek ily mostoha Mártziusra, mint az idén. A' hónap' elején esett nagy hó- ra hideg napok következvén, az egész hónapban derék telünk volt, melly a' fa- kereskedőknek nagyon kedvezett.

Valóságos Spanyol eredetü Kosoknak és megnemesített anya Juhoknak 's Bárányoknak Licitáltatása.

Nemes Mosony Vármegyében Ötevény mellett Szent Miklóson (S. Niklón) Gróf Zichy Uradalma' részéről hírül adatik, hogy ott a' jövő Május' 8, 9 és 10-dik nap- jain valóságos Spanyol eredetü Kosok és megnemesített anya Juhok, Bárányaikkal egyetemben, valamint egyenként, úgy többek is együtt, Licitálás által fognak eladattatni. A' vásárlás végett megjelenendő (Titt.) Vendégeknek fogadtatásáról 's tartatásáról kitelhető módon fognak az Uradalmi kastélyban gondoskodni.

~~~~~

Száz forint Huszas pénzt lehetett venni Váltó czédulában: —
Mártzius' 21-dikén 250 — 22-dikén 250 — 23-dikán 250 — forintért.

Redaktor: Pánczél Dániel; nyomtatja Hirschfeld Felix.